

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek

N^{ro}. 181.

11. Listopada 1816.

Wiadomości krajowe.

Ze Lwowa. — Z powodu (umieszczonej w numerze 173cim gazety naszej, na stronicy 852) wiadomości o doświadczeniu wiejsko-gospodarskiem, uczynionem r. 1815go w Karyntyi z moczeniem w gnoiówce ziarna przed siewbą, odebraliśmy z Zagurza pod d. 5. b. m. doniesienie od JX. Karniewskiego, Prowincyała Karmelitańskiego, który, iako świadek naoczny podobnegoż doświadczenia, tak pisze:

„Doświadczenie to nie iest pierwszem dopiero w Karyntyi, ani też obcem Kraiowi naszemu. W r. 1786tym, w położonych w Cyrkule Przemyskim dobrach Nienadowy, niegdys Hrabi Dębińskiego, gdy wymierzony na obsiew blisko 60 korcy pszenicy obszar nie mógł być w całości uprawiony nawozem, a pozostałej części onegoż na korcy 5 nie można było zostawić na inny użytek, a to dla zachowania porządku w podziale gruntów, P. Pałkiewicz, podowczas Ekonem tych dóbr, postąpił sobie podobnie. Namoczywszy 5 korcy pszenicy w gnoiówce bydłcey przez godzinę 24, i przesuszwszy ją potem na wolnem powietrzu w dniu pogodnym, tak wybranym, iż żaden wiatr nie wiał, posiał przesuszoną tym sposobem pszenicę. W następującym zbiorze pokazało się, że luboć ta pszenica nie była tak gęsta, iak druga obok niej na zgnoiowem polu posiana, ile że ziarno nie mogło się tak rozkrzewić i kilku ździobeł z siebie wypuścić, była przecieź czysta i bez chwastu, a omlót icy okazał się nie mniej plennym, iak drugiey. Chciano na następującą wiosnę uczynić doświadczenie na temże polu w postaniu ięczmienia, czyli równie będzie użytecznym; ale iakożkolwiek wszystko to zachowano, co i z pszenicą, ięczmień iuż nie udał się. Bydź może, iż trwające w czasie wiosny posuchy tę uczyniły różnicę. Następującego roku zrobiono podobneż doświadczenie z pszenicą w Iskani, dobrach podowczas P. Dereszniaka, na mnieyszym wydziale ziemi, które udało się równie z pomysłnym skutkiem.“

„Ma i nasz Kray wiele szczególnych doświadczeń w gospodarstwie, osobiłwie w wydziale rolnicznym. Jakżeby mógł bydź bez nich Kray, który w braku wszystkich innych, od przemysłu zależących bogactw, w niedostatku rękodzielni, niezmierne za granicę na zakup towarów wysyłaąc summy, przez płody tylko swey ziemi zamożny i z nich pyszny, nie tylko pierwszym do życia, ale i zbytкови służącym wystarcza potrzebom? Życzeby sobie tylko należało, ażeby zawiązane kiedy w Kraiu naszym na wzór innych Narodów. Towarzystwo Ekonomiczne, wydobyło z ukrycia te w różnych czasach pojedynczo czynione doświadczenia“).

Z Wiednia dnia 2. Listopada. — Dnia wczorayszego o godz. 5tey po południu, zjechał tu Królewsko-Bawarski Jenerał-Porucznik, Hrabia Wartenberg, i przywiózł wielce wesolą wiadomość o uroczystym akcie ślubu Najiaśnieyszey Królewney Bawarskiey Karoliny Augusty z Najiaśnieyszem Cesarzem i Królem, który odprawił się przez prokuracyę, w osobie Jey Najiaśnieyszego Brata, Królewica Następcy Bawarskiego. — J. C. K. M. śc. raczył Hrabiego Wartenberga, na danem mu zaraz po przybyciu iego posłuchaniu, ozdobić W. Krzyżem Ces. Austr. orderu Leopolda.

N. Pan raczył rzeczywistemu Szambelanowi swoiemu, Hrabieciu Maurycemu Dietrich-

*) Wielce iuż mamy chwalebnych dowodów wzrastającego przemysłu w Galicyi; lecz takowe w tych tylko okolicach, gdzie się dzieją, i to ieszcze nie zupełnie wszystkim są wiadome. Prace i doświadczenia meżow, przykładających się do dobra, nie dochodzą zawsze do wiadomości większey Publiczności; nie ma więc z tego powodu publicznego uznania zasługi, nie ma przykładu do naśladowania.

Dziękując Radakcyi szanownemu Pisarzowi powyższego doniesienia, ponawia swoią (iuż kilkokrotnie czynioną) prośbę do wszystkich, którym dobro Kraiu iest mile, aby postrzeżenia i doświadczenia swoje we względzie wiejsko-gospodarskim, lub przemysłowym, raczyli podawać do tej gazety, której celem iest wyrwać z niepamięci wszystko, co iest dobrem i użytecznym.

steinowi, najłaskawiej dozwolić noszenia W. Krzyża Konstantynowskiego orderu S. Jerzego, którym go Najjaśniejsza Xiężniczka Cesarska, Arcy-Xiężna Marya Ludwika, Xiężna Parmy Piacency i Gwastalli, zaszczycała.

C. K. Rząd krajowy Niższej Austrii, wydał następujący okólnik względem otwórczenia dobrowolnej pożyczki na prowizję po pięć od sta w monecie konwencyyjnej.

W skutku najwyższej uchwały nadwornej z dnia 30go t. m., i stosownie do najwyższego Patentu z dnia 29go Października r. b., ogłaszają się niniejszem powszechnie szczegółowe przepisy względem sposobu postępowania przy otwórczonej dobrowolnej pożyczce na prowizję po pięć od sta, w monecie konwencyyjnej, tudzież względem tego, co w tej mierze zachowywać należy.

§. 1. Składki na tę pożyczkę będą przyjmowane w Wiedniu do C. K. powszechnej Kasy długów rządowych, a w Prowincjach do C. K. głównych Kass kameralnych w Budzie, Pradze, Brynie, Opawie, Grecu, Lincu, Lwowie i w Hermanstadzie.

§. 2. Na składki mogą być użyte:

- a) Obligacya pierwiastkowo 6 procentowa na 100 ZR., i 80 ZR. w W. W. gotowizną.
- b) Obligacya pierwiastkowo 5 procentowa na 100 ZR., i 100 ZR. w W. W. gotowizną.
- c) Obligacya pierwiastkowo 4 i 1/2 procentowa, na 100 ZR., i 110 ZR. w W. W. gotowizną.
- d) Obligacya pierwiastkowo 4 procentowa na 100 ZR., i 120 ZR. w W. W. gotowizną.
- e) Obligacya pierwiastkowo 3 i 1/2 procentowa na 100 ZR., i 130 ZR. w W. W. gotowizną.
- f) Obligacya pierwiastkowo 3 procentowa na 100 ZR., i 140 ZR. w W. W. gotowizną.

§. 3. Obligacye, których ilość imienna nie dosięga summy sta ZR., lub które się przez tę summę podzielić nie dadzą, mogą podobnie być użytymi do tej pożyczki, iednakże należy w pierwszym przypadku to, co nie dostaje, w pieniądzech papierowych dopłacić, w drugim zaś przypadku albo dopłatę do summy, przez sto dzielić się dający, złożyć, albo uiąć z niej kwotę przenoszącą 100 ZR.

§. 4. Jako składki przyjmowane będą wszelkie gatunki obligacyi bankowych, obligacye Kamery nadwornej, skarbowe obligacye stanowe i mieyskie, tudzież obligacye na dług rządowy od zagranicznych bankierów zaciągniony, i jeżeli od takowych już teraz nie opłaca się prowizya w monecie kruszcowej, albo i jeżeli też prowizya w skutku osobnych rozporządzeń obecnie wstrzymana, lub czasowo

przerwaną nie jest. Przytem należy iednakże uważać, co następuje:

a) Obligacye rękojmią obciążone, takie, na których ciąży areszt, zakaz sądowy, albo iakakolwiek bądź prenotacya znajduje się, tylko wówczas mogą być przyjęte, i jeżeli pierwey Władza, która areszt, zakaz, lub prenotacyę nakazała, takowe uchyli.

b) Jeżeli obligacye na rzecz Hościółow, klasztorów, fundacyi, instytucyj publicznych i innych korporacyi wydane, na składkę użyte będą, tedy należy zachowywać też same przepisy, które przy odmianianiu takowych obligacyi dopełniane być powinny.

c) Jeżeli się składają obligi publiczne kuponami opatrzone, tedy wraz z nimi i należne do nich kupony prowizyjne, którym czas wypłaty prowizyi ieszcze nie minął, złożone być mają.

d) W przypadku zaś, gdyby kupony do takowej obligacyi należące, albo wcale nie, albo tylko w części oddane być mogły, ilość brakujących kuponów gotowizną zastąpić potrzeba.

5) Za każdą, według przepisu §fu zgo złożoną dawną obligacyę na 100 ZR., wydanym będzie nowy oblig rządowy na 100 ZR. w monecie konwencyyjnej. Te obligi na oddawcę przekazane, wydawane będą na summy kapitalne 10,000, 5,000, 1,000, 500, i 100 ZR. Każdemu, pożyczkę składającemu, wolno jest według tych stopni wybrać sobie obligacye, iakich chce dostać. Wzór takowego obligu, tu się załącza.

§. 6. Prowizye, które od tych kapitałów, po pięć od sta w monecie konwencyyjnej płacone będą, mają być pobierane z C. K. powszechnej Kasy długów rządowych w terminach półrocznych, za niestemplowanemi assygnacyami prowizyjnemi, czyli tak zwanemi kuponami. Gdyby iednak właściciele takowych obligacyi życzyli sobie wypłatę kuponów, których termin nadszedł, pobierać z iedney z głównych Kass kameralnych w §fie iwszym wymienionych, tedy już uczynione jest rozporządzenie, ażeby także i w tych Kassach po zasłęty likwidacyi, też kupony wypłacano.

§. 7. Do nowych obligow załączane są kupony prowizyjne na lat 12. Po upłynieniu tego czasu, będą znowu wydane nowe arkusze kuponów prowizyjnych.

§. 8. C. K. powszechna Kassa długow rządowych w Wiedniu, przyjmie składki na tę pożyczkę od dnia 11. Listopada r. b. — (a C. K. główna Kassa kameralna Lwowska od dnia 25go tegoż samego miesiąca i roku).

Wiadomości zagraniczne.

Francya.

Gazeta Francuzka Wierny przyjaciel Króla pisze, że obadwa pierwsze wybory w St. Lo były bezskuteczne, a na drugim znalazło się wiele biletów próżnych. Ponieważ niepodobna było zebrać prawney większości głosów, przeto Zgromadzenie obierające rozeszło się.

W Agenie (w Departamencie Loty i Garumny) w urnie departamentowego Zgromadzenia obierającego, znalezione kilka biletów, na których były wydrukowane słowa buntownicze. Prezes zamknął urnę i oddał ją Zwierzchności, aby kazała śledzić tych nieprzyjaciół spokoyności publiczney.

W St. Denis wyborcy Konstytucyi przychylni, na zarządzenie Władzy, zgromadzili się godziną przed czasem; gdy nadeszli ultraroyalści, wybory były już skończone według myśli Ministrów.

D. 20. Października złożył Marszałek Marmont (Xiążę Raguzy) przysięgę przed Królem i otrzymał od niego buławę marszałkowską.

Oto iest (przyszczone w 177mym numerze gazety naszej) urządzenie woyska Francuzkiego, wzięte z Kalendarza Królewskiego na rok 1816ty:

Sztab jeneralny woyska Frncuzkiego składa się z 5 Pułkownikow jeneralnych, 15 Marszałkow Francyi, 489 Jenerałow-Porucznikow, 814 Marszałkow obożowych (Jenerałow-Majorów) i z 256 Pułkownikow Sztabu jeneralnego. Tymi 5 Pułkownikami jeneralnymi są: Monsieur, Brat Króla, Pułkownik jeneralny Szwaycarów; Xiążę Kondeusz, Pułkownik jeneralny piechoty; Xiążę d'Angouleme, Admirał Francyi, Pułkownik jeneralny karabiniierów, kirysiiarów i dragonów; Xiążę Berry, Pułkownik jeneralny strzelców, i iazdy lekkiey z pikami; Xiążę d'Orleans, Pułkownik jeneralny huzarów.

Marszakami Francyi są: Moncey, Xiążę Connegliano (był przez nieiaki czas więzionym dla tego, że nie chciał przodkować Sądowi woiennemu w sprawie Marszałka Ney'a); Hrabia Jourdan (przez Bonapartego długo upośledzany); Massena, Xiążę Rivoli, (tytuł Xięcia Esslingen opuszczony); Mortier, Xiążę Treviso, Par Francyi; Davoust, Xiążę Auersztadt (tytuł Xiążęcia d'Eckmühl podobnież opuszczony); Victor Xiążę Belluno; Maedonald, Xiążę Taren-

§. 9. Każdy pożyczający otrzyma od e-wey Kassy, do której składkę oddaie, natychmiast rewers urzędowy, zawierający w sobie wyszczególnienie złożonych obligacyi, kwotę w W. W. zapłaconą, kwotę kapitału nowych obligow, i dzień daney składki, wraz z wyrażeniem czasu, kiedy nowe obligacye wzięte byćd mogą.

§. 10. Taż sama kassa, która składkę przyjęła, doręczy także i nowe obligi wraz z należącemi do nich kuponami, za powróceniem rewersu.

§. 11. Prowizye od nowych kapitałów należą od dnia złożenia składki. Prowizye zaś od złożonych dawnych obligacyi, aż do tegoż samego dnia zaległe, zostaną wypłacone przy doręczeniu nowego obligu rządowego za zakwitowaniem na odwrotney stronie rewersu, powrócić się mającego.

W Wiedniu dnia 30. Października 1816.

(Podpisano) Augustyn Reichmann Baron Hochkirchen.
Ernest Hrabia Hoyos,
Niższo-Austryacki Radca rządowy.

W z ó r.

(Na pierwszey karcie będzie wydrukowana treść Patentu z dnia 29. Października 1816.)

Nro.

* * * * * ZR. M. K.

O b l i g.

Na ——— * * ZR. w monecie konwencyoney, od których w skutku pożyczki według przepisow wydrukowanego tu obok najwyższego Patentu, uczynionej, C. K. powszechna Kassa długów rządowych, półrocznie opłacać będzie prowizyę po Pięć od Sta w monecie konwencyoney do rąk oddawcy kuponow prowizyynych, do obligacyi niniejszey należących.

W Wiedniu dnia

N. N.

N. N.

Powyzszy oblig iest należycie zaciągnięty do księgi kredytowey i likwidacyney C. K. powszechney Kassy długów rządowych.

W Wiedniu dnia

(pieczęć
urzędowa)

Ze strony C. K. powszechney Kassy długów rządowych.

N. N.

N. N.

U w a g a. Pod znakiem * wydrukowaną będzie ilość pieniężna liczbami, a pod znakiem * * głoskami.]

tu, Par Francyi; Oudinot, Xiążę Reggio, Par Francyi; Marmont, Xiążę Raguzy, Par Francyi; Suchet, Xiążę Albufery; Hrabia Gouvion St. Cyr, Par Francyi; Kellermann, Xiążę Wałmy, Par Francyi; Lefebvre, Xiążę Gdański; Hrabia Perignon, Par Francyi; Hrabia Serurier Par Francyi. (Umieszczony wraz z tymi Marszałek Augereau Xiążę Castiglione, zmarł d. 12. Czerwca r. b.). Później mianowani zostali wyrokiem z dnia 3. Lipca Marszałkami Francyi; Xiążę Coigny, Hrabia Beaumontville, Xiążę Feltrzyński i Hrabia Viomenil, przez co więc liczba Marszałków znacznie powiększona została. Ostatni Francuzki Kalendarz rządowy zawiera tylko dwudziestu Marszałków. Ubyli z nich (oprócz zmarłego Marszałka Augereau) Berthier, Xiążę Wagramski, który roku przeszłego przez spadnienie z okna postradał życie; Brune, który przeszłego roku zabił się w Awinionie, i Marszałek Ney, którego osądzono d. 7. Grudnia r. z. i rozstrzelano. Wypuszczony z tej listy Marszałek Soult, Xiążę Dalmaeyi. Wyłączenie to jest skutkiem postępowania jego po powrocie Bonapartego w Marcu 1815go, z czego starał się nadaremnie usprawiedliwić w swoim pamiętniku. Były ten Marszałek, którego mają za jednego z najmocniejszych taktyków między Wóźdami [Francuzkimi, otrzymał pozwolenie od Króla Pruskiego, aby mieszkał w Kraiach jego. Jak z iednej strony zmniejszyła się liczba Marszałków Francyi przed mianowaniem ostatnim, tak znowu przeciwnie z drugiej strony liczba Jenerałów-Poruczników i Marszałków obozowych (Jenerałów-Majorów) pomnożyła się znacznie w roku 1815tym, od czasu powrotu Ludwika XVIII, z Gandawy. W przeszłym Francuzkim Kalendarzu rządowym liczone tylko 333 Jenerałów-Poruczników, których jest teraz 489, i 613 Mzrszałków obozowych, których teraz liczą 814. Tak więc Ludwik XVIII. mianował w ostatnim roku 156 Jenerałów-Poruczników i 201 Marszałków obozowych. Nazwisko *Adjutans-Commandans*, pochodzące z czasów rewolucyynnych, zniesione; nazywają ich teraz *les Colonels d'état Major*. Liczba ich od czasu wydanego ostatniego Kalendarza rządowego, powiększyła się także o 28. Jest to uderzającą w oczy rzeczą czytać na liście Jenerałów imiona dawnych Francuzkich Xiążąt (*Ducs*), Margrabiów i Wicehrabiów (*Vicomtes*) obok imion owych, którzy w tylu wyprawach znanymi są tak dobrze jako towarzysze Bonapartego, lub jako Dowodcy wojsk jego. Najstarszym Jenerałem Porucznikiem był dotąd

Xiążę Coigny, który dnia 1. Marea Marszałkiem Francyi mianowanym został. Równie tak dawnym jest następujący po nim Margrabia de Vaubecourt. Potem następują trzy Jenerałowic-Porucznicy z r. 1784go: Wicehrabia de Beaune, Xiążę Noailles, i Hrabia du Muy. Pierwsze nazwiska, przypominające nowsze wojny Francuzkie są: Jenerał-Porucznik, (teraz mianowany Marszałek), Hrabia Beaumontville, który Jenerałem-Porucznikiem został r. 1792, tak iak w r. 1793 zostali nimi Hrabowie la Poye i Souham. Nappóźniejszy, dopiero w tym roku mianowany Jenerałowic-Porucznicy są: Baron de Bombelles, Hrabia du Tresor du Bactot, de la Lafont de Savine, Talleyrand-Perigord, Xiążę de de Chalais, Baron Dillon, Charles Leboeuf, i Margrabia de Beauvoir. Najstarszym Marszałkiem obozowym jest Hrabia de Palmes d'Espaing, mianowany d. 1. Stycznia 1784. Nappóźniejszymi Marszałkami obozowymi (mianowanymi w Lutym 1816) są: Hrabia du Cambout de Coislin, Hrabia Terelly i Baron Ayme.

We względzie wojskowym podzielona jest teraz Francya na 23 Dywizyi (dawniey na 32). Gubernatorem pierwszey Dywizyi wojskowej, do której należą Paryż, Departamenta Sekwany, Sekwany i Oizy, Aisny, Sekwany i Marne, Oizy, Loirety, d'Eure i Ligery, jest Marszałek, Hrabia Perignon, Dowodcą zaś Jenerał Porucznik Hrabia Despinols. Gubernatorem 2giey Dywizyi, w Chalons, [Xiążę Damas, Dowodcą zaś Jenerał Porucznik Wice-Hrabia Liger Belair. Gubernatorem 3giey Dywizyi w Mecu, Marszałek Xiążę Reggio, Dowodcą zaś Jenerał Porucznik Baron Ernouf. Gubernatorem 4tey Dywizyi w Nancy, Jenerał Porucznik d'Escars, Dowodcą zaś Jenerał Porucznik Hrabia Villatte d'Outremont. Gubernatorem 5tey Dywizyi w Sztrasbargu, Marszałek Hrabia Gouvion St. Cyr, Dowodcą zaś Jenerał Porucznik Baron Dubreton. Gubernatorem 6tey Dywizyi w Besançon, Jenerał Porucznik Hrabia Et. de Duffort, Dowodcą zaś Jenerał Porucznik Hrabia Contard. Gubernatorem 7mey Dywizyi w Grenoblu, Marszałek Hrabia Jourdan, Dowodcą Jenerał Porucznik Baron (teraz Wice-Hrabia) Donnadieu. Gubernatorem 8mey Dywizyi, w Marsylii, Jenerał Porucznik Hrabia Maison, Par Francyi, Dowodcą Baron Damas. Gubernatorem 9tey Dywizyi w Montpellier, Jenerał Porucznik Hrabia Puysegur, Dowodcą Jenerał Porucznik Wice-Hrabia de Briches. Gubernato-

rem 10tey Dywizyi w Tuluzie, Jenerał Porucznik Margrabia d'Autichamp, Dowodca: Jenerał Porucznik Hrabia Partonneaux. Gubernatorem 11tey Dywizyi w Bordeaux, Jenerał Porucznik Xiążę Gramont, Dowodca: Jenerał Porucznik Hrabia Loverdo. Gubernatorem 12tey Dywizyi w Rochelli, Jenerał Porucznik Hrabia Bethisy, Dowodca: Jenerał Porucznik Hrabia Reinand de la Russiniere. Gubernatorem 13tey Dywizyi w Rennes, Jenerał Porucznik (teraz mianowany Marszałek) Hrabia Viomenil, Dowodca: Jenerał Porucznik Hrabia O'Mahony. Gubernatorem 14tey Dywizyi w Caen, Minister Woyny (teraz mianowany Marszałek) Xiążę Feltryyski, Dowodca: Jenerał Porucznik Xiążę d'Aumont. Gubernatorem 15tey Dywizyi w Rouen, Marszałek Mortier, Xiążę Treviso, Dowodca: Jenerał Porucznik Xiążę Castries. Gubernatorem 16tey Dywizyi w Lille, Marszałek Victor, Xiążę Belluno, Dowodca: Jenerał-Porucznik Margrabia Jumilhac. Gubernatorem 18tey Dywizyi w Dijonie, Jenerał Porucznik Hrabia Damas. Gubernatorem 19tey Dywizyi w Lugdunie, Jenerał Porucznik Hrabia Roger de Damas, Dowodca: Jenerał Porucznik Cannel. Gubernatorem 20tey Dywizyi w Perigeux, Jenerał Porucznik Margrabia de la Grange, Dowodca: Jenerał Porucznik Baron Darmagnac. Gubernatorem 21wszey Dywizyi w Bourges, Marszałek Maedonald, Xiążę Tarentu, Dowodca: Jenerał Porucznik Rey. Gubernatorem 22giey Dywizyi w Tours, Jenerał Porucznik Hrabia Dupont, Dowodca: Jenerał Porucznik Hrabia d'Autichamp. Gubernatorem 23ciey Dywizyi (obejmującej Departament Korsyki) w Bastia, Jenerał Porucznik Hrabia Willot. (Mieysce Dowodcy Dywizyi w Aiaccio, nie jest obsadzone, równie jak i mieysce Dowodcy dywizyi 18tey w Dijonie.)

(Reszta. potem.)

Hiszpania.

Dnia 27. Września Królewska Rada Kastylska wydała okólnik, o którym Sekretarz Stanu przez Posła Paryzkiego wszystkich zagranicznych Konzultów Hiszpańskich uwiadomić był przymuszonym, oznajmiając onymże, iż następujące rozporządzenia Królewskie wiążą jeszcze moc swoją mają: 1.) Rozporządzenie z dnia 30. Maja 1814go, według którego nie mogą już więcey powracać się do Kraiu, a nawet w przypadku powrotu, za granicę wy-

prowadzonymi być mają wszyscy owi Hiszpanie, którzy pod narzuconym Rządem jako Ministrowie, Rady Stanu, Osoby dyplomatyczne, Jenerałowie i Officerowie, włącznie aż do stopnia Kapitana, tudzież iako Prefekci i Podprefekci, iako Członkowie Ministerium Policji, Junt i Karnych Władz sądowych byli umieszczonymi, albo tytuły i dostojenstwa duchowne od Rządu narzuconego poprzyjmowali, a potem z Kraiu powycieźdzali. 2.) Rozporządzenie z dnia 23. Sierpnia 1815go nakazujące wszystkim Francuzom, przybywającym w sprawunkach handlowych, albo też tylko z ciekawości, ażeby paszporta swoje podawali do podpisu jeneralnych Kapitanów owych Prowincji, przez które do Hiszpanii wjechali. 3.) Rozporządzenie z dnia 9. Czerwca 1816go, że tycyż samey ustawie poddać się muszą w ogólności wszystkie osoby z Królestwa lub do Królestwa iadące.

Wielka Brytania.

Dnia 17. Października, Poseł Rossyjski stawił przed Xięciem Rejentem Xięcia Gorczakowa i Hrabiego Wittgensteina, których Xiążę przyjął uprzejmie.

Z odroczenia posiedzeń Parlamentu do 2. Stycznia r.p. (które to posiedzenia, podług największej części gazet Angielskich, nie rozpoczną się może przed środkiem Lutego), oraz z podniesienia się niedawno publicznych funduszów o dwa od sta, można wnosić z pewnością, iż Rząd, mimo częstych skarg, które się w gazetach opozycyjnych i na zgromadzeniach obywatelskich ponawiają, nie lęka się wcale braku źródeł skarbowych. Miał uczynić układ z bankiem, o zaliczenie dziesięciu milionów.

Posiadacze gruntowi i wyborcy z Southwark, odbyli ogólne posiedzenie d. 18. Października. Ułożono się, aby uchwały na niem zapadłe, i Xięcia Rejentowi na rennych pokoiach podać się mające, przesłać do gazet opozycyjnych: Morning-Chronicle, British-Press, Morning-Advertiser i Statesman, nie udzielając zaś gazecie the Times, która u większej części obywateli Londyńskich w wielkiej jest niełasce. Z owych uchwał okazuje się, że mieszkańcy Southwark-u są zdania: iż Angliia terazniejszą swoją biedę winna jest przywróceniu Burbonów, i tylko przez zmienie obyczajów w Kraiu, przez oddalenie obecnych Ministrów, przez zniesienie wszystkich korzystnych urzędów i dziesięciny, może być uratowana. Nakoniec zgo-

działo się Zgromadzenie, aby w całym składzie iść do pałacu Xięcia Rejenta z adresem, tym sposobem nadać mu ważność, gdyż przeciwnie nie miaoby na niego żadnego względu. Pan Calvert, Reprezentant z Southwark w Parlamencie (drugi Reprezentant Pan Barclay, osądził za rzecz właściwą nie przysiąc wcale, dał im do zrozumienia, że w pochodzie do pałacu Xięcia Rejenta, spotkaia może kilku ze stu pięćdziesiąt tysięcy Jańczarów (tak obywatele nazywają żołnierzy), a tym sposobem zapał ich ostudził. Powuzyli Panu Calvert, aby się starał nadać adres zwykłym sposobem. Pana Barclay wyłączo wyraźnie od zeszczytu podania ich nader ważnego adresu.

Burzyiele machin (Luddyści) w Nottinghamu nie, utworzyli pomiędzy sobą wydział, który się co noc zbieraiąc naradza względem wyuzdanych zdrojności, iakie nazajutrz popełnić maia. Właściciele machin nie śmieia nawet z domów swoich wchodzić, gdyż ieden z nich stojąc we drzwiach, zastrzelony został. Burzyciele ci nie pracuią wcale dla zarobienia kawałka chleba, lecz utrzymuią się z regularney tygodniowey płacy. (Kto im płaci? nie wyrażo o.) Słowem naygrawaią się oni z wszelkicy władzy i praw, a obec Policji spełniaia morderstwa, łupieztwa i burzą maszyny bezkarnie.

Najpóźniejsze wiadomości z Nottinghamu donoszą o nowych wykroczeniach niezatrudnionych robotników, staiących się coraz zuchwalszymi. Dnia 12. Października na rozkaz wydziału, który stawili na swem czele, i który kieruje ich napadami, poszło ich sto do wsi Lambley, o sześć mil od Nottinghamu odległay, i zniszczyło tamże 36 wasztatów dwóch rękodzielników, których wyrazy nie pod bały się wydziałowi. Mieszkańcy otrzymali rozkaz, aby się odtąd opatrzyli w broń ogniastą dla odpędzenia tych łotrów, a Minister Spraw Wewnętrznych wydał rozkazy chwytnie i karania onychże.

N i e m c y.

Dnia 23. Października przed południem, Poselstwa seymowe w Frankforcie nad Menem, zgromadziły się znowu w pałacu Xięząt Thurn i Taxis, dla odprawienia czwartey narady poufney. Sądzo, że jeszcze dwie takie narady odprawią się przed rzeczywistem zagaieniem Seymu, które (iakiśmy już denieśli) dnia 5. Listopada nastąpić miało.

Dosyć długa, między obiema stronami żywa sprzeczka: czyli 18go Października (w rocznicę bitwy pod Lipskiem), podczas uroczystego przechodu Senatu Frankfortskiego i nie-

ustaiącego Wydziału mieszczan z Kemera (tak się nazywa ratusz Frankfortski) do Kościoła S. Katarzyny, drugiemu też same honory wojskowe, co i pierwszemu czynione bydź maia, — została nareszcie na stronę nieustaiącego Wydziału mieszczan rozstrzygniętą, co tem większą radość sprawiło, ile że w przeciwnym razie wszyscy Członkowie jego, według swojego oświadczenia, nie byliby się przyłączyli do orszaku; jest to okoliczność, która, osobliwie w owym dniu, byłaby na mieszczanach niemiła wrazenie sprawiła.

Według pism publicznych, okoliczność względem przyjęcia Posła Pruskiego w Kasselu, wzięła teraz nadspodziewanie ten obrót, że Jego Królewicowska Mość, Xięzę Elektor-Heski, nie czekaiąc powrotu wysłanego do Berlina Królewsko-Pruskiego gońca polowego, zezwolił nareszcie na danie posłuchania Jenerałowi Zastrowowi w charakterze Królewsko-Pruskiego Posła. Jenerał ten wjedzie z Kasselu do Monachium. Teraz jest podobieństwo, że w takich okolicznościach P. Haenlein na nowo poselstwo przy Dworze Elektorsko-Heskim obeymie.

P r u s y.

Gazety Berlińskie zawieraią następujący artykuł z Berlina pod d. 27. Października:

Dnia 26. b. m. obchodzono tu nayuroczysciey rocznicę urodzin N. Cesarzowey Maryi Teodorowney. Rano, Król Jmé udał się w towarzystwie Królewica Następcy tronu, Królewiców synów, i całego Dworu, do W. Xięcia Mikołaja, i w pokojach jego w zamku Królewskim, złożył mu powinszowanie dnia tak požadanego dla obu Narodów. Zebrali się tamże wszyscy tu obecni, znakomici Rossyanie. Z tamtąd N. Pan, wraz z Wielkim Xięciem, Królewicami i całym Dworem, udał się do górnych pokoiów zamku. W będącay tamże Kaplicy zgromadziły się Królewny Karolina, Alexandryna i Fryderyka, tudzież obecne w Berlinie Rossyjskie Damy; w czasie nabożeństwa w obrzędzie Greckim, słano do nieba gorące modły o długie życie Monarchini. Nastąpił potem wielki obiad w sali rycerskiej i przytykaią ych do niej pokojach na sto osób, na który, oprócz Rodziny Królewskiej, zaproszeni byli Jenerałowie, Ministrowie, Naczelnicy Władz krajowych, i obecni tu Rossyyscy Panowie i Damy. N. Pan spełnił zde wie N. Cesarzowey, która, przez coraz ściszszye związki, łączy się z jego wysokim Dmestwem. Wieczorem, w wielkim Królewskim teatrze opery, dano Jana z Paryża i balej.